

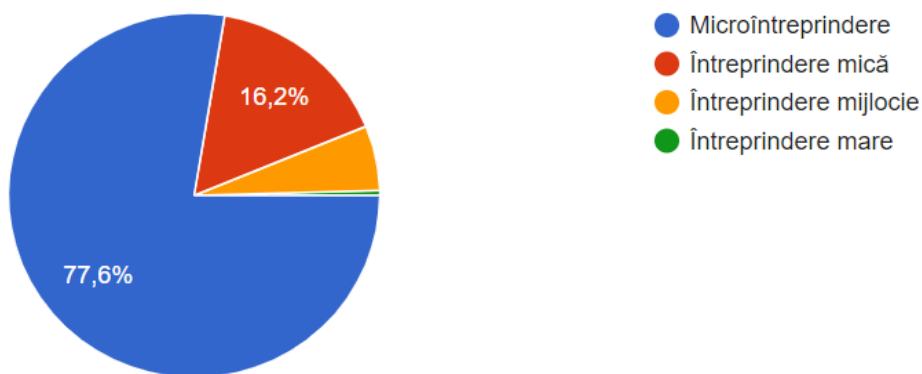

SONDAJ CNIPMMR

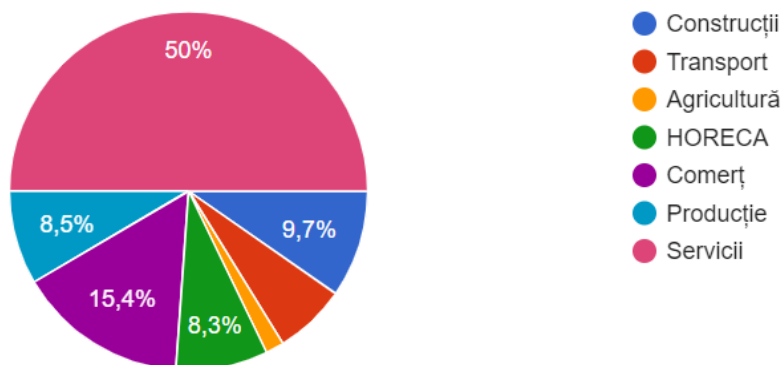
Impactul asupra antreprenorilor la o lună de la aplicarea noilor măsuri fiscale
in 2024

În perioada **26.01-08.02.2024**, **Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR)** a realizat un sondaj privind impactul măsurilor intrate în vigoare la **1 ianuarie 2024** și percepția antreprenorilor în legătură cu provocările pe care le întâmpină, la care au fost **2818** respondenți, rezultând următoarele concluzii:

1. În ceea ce privește forma de organizare, respondenții au fost 77,6% microîntreprinderi, 16,2% întreprinderi mici și 5,7% întreprinderi mijlocii.

2. Referitor la domeniul de activitate al respondenților, 50 % sunt din servicii, 15,4% din comerț, 9,7% construcții, 8,5% producție și 8,3% HORECA, 6,5% transport și 1,75 agricultură.

3. La întrebarea "Care sunt principalele două probleme pe care le întâmpinați legate de e-factura?"-întrebare semideschisă, răspunsuri multiple¹- antreprenorii au menționat pe primele 2 locuri următoarele cauze:

- pe prima pozitie - **62,5%** - aproape **2/3** dintre respondenți - au menționat creșterea costurilor cu noile obligații de conformare pentru e-factură;
- pe locul 2, cu **50,5%**, s-a situat **funcționarea defectuoasă a platformei e-factura gestionată de ANAF.**

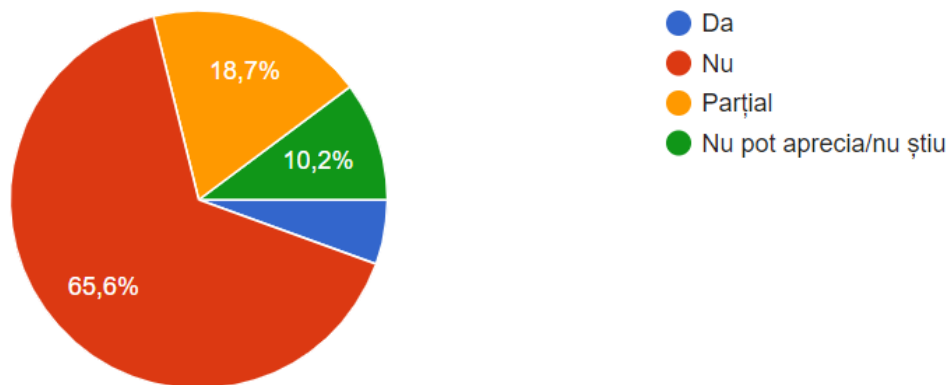
Este de remarcat că **40,5%** dintre respondenți au spus că **operarea dificilă a platformei (nu este user-friendly)** constituie principala problema în legătură cu e-factura, menționându-se ca exemple frecvente:

- false erori la încărcarea facturilor în e-factura;
- interfața platformei nu este intuitivă și nu oferă suficiente informații pentru utilizarea și verificarea facilă a facturilor.

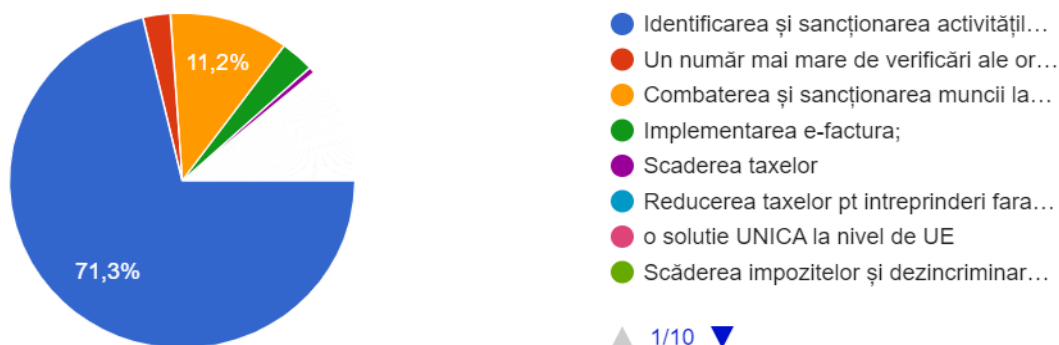
De asemenea, în cadrul răspunsurilor libere se remarcă un număr mare de antreprenori care declară că nu au competențe digitale/nu știu să utilizeze o platformă informatică.

4. La întrebarea dacă se consideră că e-factura își atinge scopul de combatere a evaziunii fiscale, **65,6%** dintre antreprenori au răspuns **NU**, **18,7%** consideră că **scopul principal de combatere a evaziunii fiscale este atins parțial**, iar **10,2%** nu pot aprecia/nu știu. Doar **5.5%** au răspuns **DA** își atinge scopul de combatere a evaziunii fiscale.

¹ întrebare semideschisă - antreprenorii având oferite variante prestabilite de răspuns, dar și posibilitatea de a menționa alte răspunsuri

5. Fiind întrebați "Care este, în opinia dvs. măsura principală necesară pentru reducerea evaziunii fiscale?" - întrebare semideschisă – 71,3% au răspuns "Identificarea și sancționarea activităților economice nefiscalizate", pe locul 2, cu 11,2% fiind combaterea și sancționarea muncii la negru

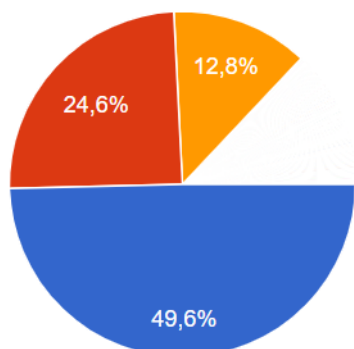
De asemenea, în cadrul răspunsurilor libere, antreprenorii consideră că pentru reducerea evaziunii fiscale este necesară o diminuare a impozitării, care conduce la o mai mare conformare voluntară, și controlul societăților care raportează pierderi ani la rând.

6. Întrebați "Care sunt, în opinia dvs., soluțiile pentru antreprenori, având în vedere problemele întâmpinate cu platforma e-factura?" - răspunsuri multiple pe primele 3 locuri s-au clasat:

1) 49,6% prelungirea termenului de neaplicare a sancțiunilor până la 31 decembrie 2024;

- 2) **24,6% realizarea și prezentarea în mediul online de tutoriale**, de către ANAF, cu cele mai des întâlnite probleme și soluțiile la acestea;
- 3) **12,8% campanii de informare face to face cu antreprenorii**, privind utilizarea e-factura.

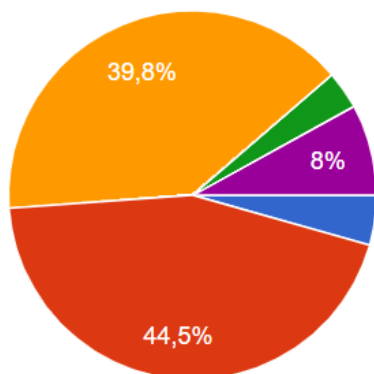
- Prelungirea termenului de neaplicare...
- Realizarea și prezentarea în mediul o...
- Campanii de informare face to face cu...
- Desfintare aplicatie neeligibila ca deco...
- abandonarea solutiei pana cand avem...
- Renunțarea la e factura
- Suport ANAF la sediul firmelor cu sim...
- Eliminarea platformei

▲ 1/12 ▼

Având în vedere că în cadrul răspunsurilor libere, sunt foarte multe care susțin eliminarea e-factura, coroborat cu răspunsurile privind campaniile de informare, realizarea de tutoriale despre e-factura, este clar că la nivelul unei părți importante a întreprinzătorilor nu s-a înțeles utilitatea și scopul acestei platforme și sunt necesare acțiuni de explicare a rolului e-factura.

7. La întrebarea "Vă afectează noile dispoziții din Codul Fiscal privind sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, în situația deținerii în mod direct sau indirect a peste 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot, la mai multe microîntreprinderi?" s-au primit următoarele răspunsuri:

- **44,5% au răspuns că DA, sunt afectați și consideră incorecte dispozițiile din Codul Fiscal privind impozitarea în situația deținerii în mod direct sau indirect a peste 25% la mai multe microîntreprinderi, iar 4,4% declară cu DA, sunt afectați, dar consideră corecte noile măsuri.**
- **39,8% au răspuns că NU sunt afectați**, deoarece dețin o singură microîntreprindere, iar **3,3% au spus că NU sunt afectați** deoarece dețin mai puțin de 25% în alte microîntreprinderi.

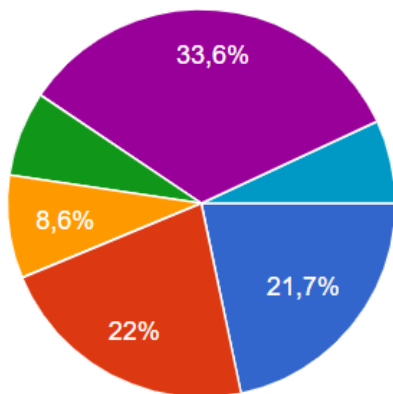
- Da, dar sunt de acord cu ele;
- Da, însă le consider incorecte;
- Nu, deoarece dețin o singură microîntreprindere;
- Nu, deoarece dețin mai puțin de 25% la alte microîntreprinderi.
- Nu am microîntreprindere

8. Fiind întrebați "Cum este afectată activitatea societății de creșterea a prețului combustibililor de la 1 ianuarie 2024, ca urmare a măririi nivelului accizelor cu rata inflației?", primele 3 efecte menționate au fost:

1. **33,6% - societatea va transfera costurile suplimentare în costul final** pentru fabricarea produselor/prestarea serviciilor;
2. **22% - se va diminua profitul;**
3. **21,7% - creșterea costurilor duce la scăderea competitivității societății;**

Alte răspunsuri au fost: 8,6% - se va înregistra o scădere a volumului vânzărilor, iar 7,1% - societatea va suporta creșterea costurilor pentru a-și menține volumul vânzărilor.

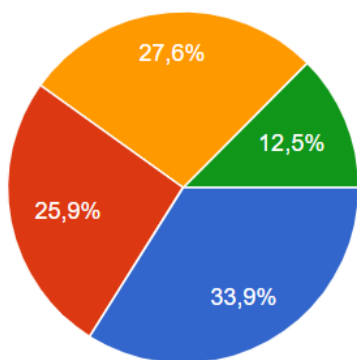
Doar 6,9% dintre antreprenori declară că activitatea lor nu este afectată de creșterea prețului la combustibil.

- Creșterea costurilor duce la scăderea competitivității societății;
- Se va diminua profitul;
- Se va înregistra o scădere a volumului vânzărilor;
- Societatea va suporta creșterea costurilor pentru a-și menține volumul...
- Societatea va transfera costurile suplimentare în costul final pentru fabr...
- Activitatea nu este afectată.

Se observă că scăderea competitivității companiilor este principalul efect al creșterii prețului la combustibili, având în vedere că transferul costurilor suplimentare în costul final și scăderea volumului vânzărilor reprezintă tot scăderea competitivității.

9. Fiind întrebați dacă majorarea costului RCA are impact în cadrul activității - 33,9% au răspuns că are un impact foarte mare, 25,9% au menționat un impact mare, rezultând că 59,8% dintre antreprenori sunt afectați de creșterea costului RCA. În același timp 27,9% au răspuns că impactul este mic, iar 12,5% că nu resimt vreun impact.

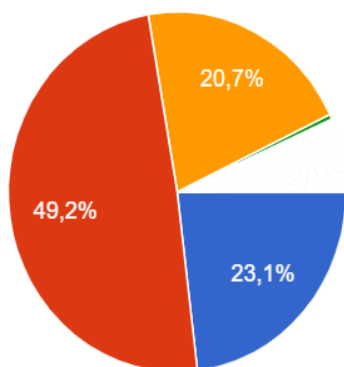

- Are un impact foarte mare;
- Are un impact mare;
- Impactul este mic;
- Nu are impact asupra activității.

10. La întrebarea "Care este principala soluție, în opinia dvs., pentru limitarea creșterii prețului RCA?" - întrebare semideschisă - antreprenorii menționează următoarele:

1. **49,2%** - aproape jumătate dintre respondenți - consideră necesar un controlul mai mare din partea ASF privind modalitatea de formare a prețului;
2. **23,1%** plafonarea prețului RCA;
3. **20,7%** înființarea unei societăți de asigurare de către stat.

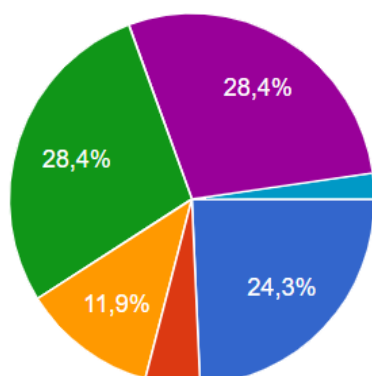

- plafonarea prețului RCA
- controlul mai mare din partea ASF priv...
- înființarea unei societăți de asigurare...
- Nu stiu
- Diminare procentuala infunctie de folo...
- solutie UNICA in spatiul SEE
- Scăderea impozitelor
- Să se facă diferențe mai mari între cat...

▲ 1/6 ▼

În cadrul răspunsurilor libere se remarcă o cerință de eficientizare a funcționării ASF și implicarea activă a instituțiilor cu atribuții de control pe piața RCA pentru evitarea cartelurilor/înțelegerilor între societățile de asigurări.

11. Care estimați că vor fi principale probleme ale pieței pe care acționați în următoarele 12 luni?

- Se va înregistra o creștere a concurenței neloiale;
- Se vor înregistra dificultăți în aprovizionare (materii prime, utilaje, servicii);
- Va fi o criza a forței de muncă calificate;
- Scăderea volumul vânzărilor;
- Creșterea costurilor cu materiile prime/ serviciile utilizate;
- Nu vor fi înregistrate probleme pe piață.

Antreprenorii anticipează ca principalele probleme vor fi reprezentate de:

- a) **Creșterea costurilor cu materiile prime/serviciile utilizate - 28,4%** și tot **28,4%** scăderea volumului vânzărilor;
- b) **Creșterea concurenței neloiale - 24,3%**;
- c) **O criză a forței de muncă calificate - 11,9%**;
- d) **Dificultăți în aprovizionare** (materii prime, utilaje, servicii) - **4,8%**.

Doar 2,3% anticipează că nu vor fi probleme pe piața în următoarele 12 luni.

12. La întrebarea "*Care sunt primele 3 măsuri pe care doriți să le implementați pentru a rezista pe piață?*" au rezultat următoarele răspunsuri:

- pe primul loc - **61.2%** - **reducerea cheltuielilor**;
- pe locul doi - **40%** - **diversificarea produselor/serviciilor vândute**;
- pe locul trei – **34,5%** - **reducerea personalului**.

Alte măsuri, care au obținut procente mai mari, au fost: asigurarea finanțării societății - 26,1%, digitalizarea - 24,1% și păstrarea lucrătorilor - 20,5%.

13. La întrebarea "*Cum veți asigura, în principal, finanțarea societății în perioada următoare?*" au fost oferite următoarele răspunsuri:

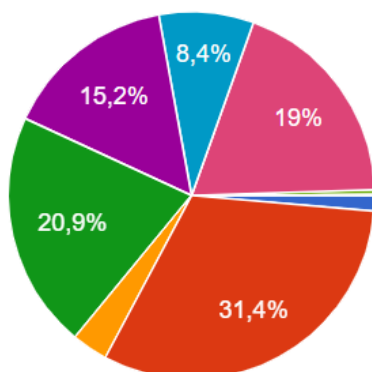
- a) **Pe primul loc - 31,4%**- **acordarea de împrumuturi pentru societate din resursele proprii ale antreprenorului**;
- b) **Pe locul doi - 20,9%** - **prin accesarea creditelor bancare**;
- c) **Pe locul trei – 15,2%** - **prin accesarea de fonduri europene**.

De menționat că 19% dintre antreprenori declară că nu au probleme cu finanțarea societății.

Se constată că principalul mod de finanțare a societății rămâne împrumutul acordat din resurse proprii, metodă care menține un grad redus de capitalizare a companiilor, având ca efect greutăți în obținerea unui credit bancar (se observă că doar 3,2 % din respondenți declară că

vor mări capitalul social din resurse proprii și 1,8% vor mări capitalul social prin atragerea de noi asociați în societate).

- Voi mări capitalul social prin atragerea de noi asociați în societate;
- Voi împrumuta societatea din resurse...
- Voi mări capitalul social din resurse pr...
- Voi accesa credite bancare;
- Voi aplica pentru fonduri europene;
- Voi accesa programele naționale de s...
- Nu am probleme cu finanțarea societății.
- Voi mări capitalul social prin atragere...
- Voi mări capitalul social din resurse pr...

CNIPMMR SOLICITĂ ADOPTAREA DE MĂSURI CARE SUSȚIN ANTREPRENORII ÎN UTILIZAREA E-FACTURĂ ȘI CONFORMAREA LA NOILE OBLIGAȚII DE RAPORTARE

Având în vedere răspunsurile antreprenorilor, CNIPMMR solicită **adoptarea urgentă de măsuri care să vină în susținerea solicitărilor acestora:**

- prorogarea până la 31.12.2024, de la 01.04.2024, a termenului de neaplicare a sancțiunilor pentru neîncărcarea facturilor în termen pe e-factura (sancțiunile au valori cuprinse între 1.000 și 10.000 de lei, iar de la 01.07.2024 se adaugă și 15% din valoarea totală a facturii);
- prorogarea până la 31.12.2024, de la 01.07.2024, a termenului de neaplicare a sancțiunilor pentru înregistrarea facturilor neprimate prin e-factura (sancțiunea este de 15% din valoarea totală a facturii);
- realizarea unor campanii de informare a antreprenorilor în legătură cu folosirea e-factura, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, privind procedurile pe care acestea trebuie să le respecte pentru evitarea aplicării de sancțiuni;

- realizarea de tutoriale pe internet, inclusiv pentru situații particulare, despre e-factura;
- îmbunătățirea platformei e-factura, raportat la faptul că 40,5% dintre respondenți au spus că operarea acesteia este dificil de utilizat (nu este user-friendly);
- afișarea informațiilor în e-factura despre emitentul/destinatarul facturii pentru identificarea ușoară a acestora (denumire, numărul facturii, valoarea facturii);
- clarificarea prin procedura ANAF a modului de aplicare a modificărilor introduse prin OUG nr. 115/2023 referitoare la încadrarea în categoria microîntreprinderilor plătitoare de impozit pe venit;
- crearea unui pachet pentru digitalizare pentru antreprenorii din IMM-uri, eventual sub formă de vouchere, care să cuprindă obligatoriu cursuri și utilizarea semnături electronice, având în vedere numărul mare de antreprenori care declară că nu au competențe digitale. Reamintim că potrivit DESI 2022² România înregistrează rezultate cu mult sub media UE în ceea ce privește competențele digitale cel puțin de bază (28 % față de 54 % media UE) și competențele digitale peste nivelul elementar (9 % față de 26 % media UE). România se situează pe locul 27 în ceea ce privește dimensiunea capitalului uman în cadrul DESI 2022. Țara se confruntă cu o lipsă de competențe digitale de bază în rândul populației.
- Implementarea tuturor programelor cu finanțare națională și europeană, raportat la gradul redus de capitalizare al IMM-urilor și dificultățile în accesarea creditelor bancare (principalul mod de finanțare rămâne împrumutul acordat din resurse proprii – 30% dintre antreprenori) și afectarea competitivității întreprinderilor (aproximativ 76%) din cauza creșterii costurilor combustibililor;
- analizarea efectelor produse de OUG nr. 115/2023 privind încadrarea în categoria microîntreprinderilor plătitoare de impozit pe venit, după 6 luni de la implementare, având în vedere că aproximativ 50% dintre antreprenori se declară afectați de aceasta modificare;

² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-romania>

Este esențială lansarea unui pachet de programe de susținere pentru IMM-uri în anul 2024:

- Program de de compensare a efectelor razboiului din Ucraina în domeniul alimentar și agricultură;
- Program de compensare a costurilor cu motorina pentru transporatori;
- Deblocarea programului Electric-Up;
- Finanțarea din Fondul de Modernizare a proiectelor pentru producerea de energiei-IMMPROSUMER;
- Suplimentarea plafoanelor de garantare în cadrul programului IMM INVEST PLUS;
- Lansarea tuturor call-urilor 2021-2027 (investiții);
- Program pentru susținerea dezvoltării IMM-urilor existente - scale-up.

În același timp, CNIPMMR solicită lansarea tuturor programelor naționale și regionale pentru mediul privat, în valoare de 6.1 mld.euro, în total 139 de apeluri³:

- 1700 milioane de euro programe regionale;
- 268 milioane de euro sănătate;
- 1271 milioane de euro POCIDIF;
- 30 milioane de euro educație și ocupare;
- 516 milioane de euro dezvoltare durabilă;
- 1424 milioane de euro tranziție justă.

³ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2023/02/0df80a4b88de9d81ccf90aba4b5983e2.pdf>